

Årsberetning

for

“projekt UDENFOR”

for 1998

Adresse: Frederiksborggade 42, 1
1360 København K

Telefon: 33 16 35 45

33 42 75 00

Fax: 33 16 35 40

E-mail: tip@udenfor.dk

hjemmeside: www.udenfor.dk

Indhold

Etablering af fonden projekt UDENFOR side 4

Aktiviteterne side 6

Posefolksprojektet side 7

Mental Health - Social Exclusion side 10

*Metodeudvikling for kvalitet og brugerinddragelse i arbejdet
med ikke-indlagte sindslidende* side 11

Sygepleje på hjul side 13

Kontakter udadtil . side 15

Det økonomiske grundlag side 17

Etablering af fonden projekt UDENFOR

Projekt UDENFOR var ved begyndelsen af 1998 et frivilligt socialt arbejde organiseret som en græsrodsbevægelse. Arbejdet var stort set alene gadeplans-aktiviteter rettet mod posefolket og andre grupper, der holdt til på gaden. I årets løb er organisationens formen kommet på plads og aktiviteterne, der fortsat er rettet mod gadeplansaktiviteter, er blevet udvidet og systematiserede.

Organisationen skabes.

I februar 1998 blev det besluttet at organisere projektet som en selvejende institution, i form af en fond. Den 4. juni 1998 blev der holdt stiftende bestyrelsesmøde. I bestyrelsen indtrådte Jens Elbirk, Aksel Beldring, Henrik Sælan, Lone Jeppesen, Mette Thorvilsen, Nanna Walther og Kaja Neuman. Førstnævnte valgtes som formand.

I vedtægterne er formålet med "projekt UDENFOR" beskrevet som: "at arbejde for at forbedre forholdene for samfundets absolut mest udstødte ved

- at afdække og dokumentere udstødende faktorer i samfundet for derigennem om muligt at forhindre yderligere udstødelse,
- at formidle viden om udstødende faktorer, om måder at forhindre udstødelse og måder at til at forbedre forholdene for de allerede udstødte,
- gennem praktisk arbejde direkte søge at

forbedre forholdene for de personer, der allerede er udstødte.

Aktiviteterne skal afspejle, at udstødelse altid omfatter en flerhed af faglige indfaldsvinkler. Projektets medarbejdere skal være i stand til at tilgodese dette såvel gennem praktisk arbejde som ved forskning og undervisning. Projektets aktiviteter skal altid have præg af eksperiment. Det skal således aldrig være projektets opgave at udføre varigt og etableret socialt arbejde.

Med udgangen af året var fondskonstruktionen endelig på plads. Fonden blev etableret på dispensation med en fondskapital på 50.000 kr., idet Københavns kommunes Sundhedsdirektoratet trådte til som offentlig tilsynsmyndighed.

Der har i 1998 været afholdt i alt 3 bestyrelsesmøder.

Medarbejderstaben.

Ved årets begyndelse var Preben Brandt og Torben Pilely de eneste lønnede medarbejdere i projektet. Derudover var socialvidenskabsstuderende Ida Schultz tilknyttet som frivillig medarbejder.

Projekt UDENFOR har påtaget sig ansvaret for at arrangere en internationale konference (5. Mental Health - Social Exclusions konference), som skal afholdes i maj måned 1999 i

København. I juli 1998 blev Pia Myrthue ansat som ansvarlig for gennemførelsen af denne konference.

Derudover er Stine Riegels tilknyttet projektet siden sommeren med henblik på opbygning af "Sygepleje på Hjul".

Aktiviteterne.

Fra begyndelsen af året har aktiviteterne været koncentreret i arbejdet med *posefolket*. Fra midten af året har der desuden ligget et betydeligt arbejde i tilrettelæggelsen af konferencen *Mental Health - Social Exclusion*. Siden foråret 1998 har projekt UDENFOR efter anmodning fra Socialministeriet været ansvarlig

for et *forskningsprojekt, der arbejder med metodeudvikling og brugerinddragelse* i forhold til arbejdet med ikke-indlagte sindslidende.

Fra sommeren 98 har projektet arbejdet på at beskrive et opsøgende sygepleje-gadeplans-projekt "*sygepleje på hjul*" og med at søge midler til projektet.

Posefolksprojektet

1998 var posefolkprojektets 3. år. Det har gennem hele perioden været finansieret af Socialministeriets PUF- og 15M midler. Arbejdet er i løbet af det sidste år overgået fra at være eksperimenterende til et velstruktureret arbejde, der dog stadig, på grund af den begrænsede økonomi ikke har den karakter af et veldokumenteret og veletableret socialt projekt, som man kunne ønske sig. Det har således kun været muligt at udføre en begrænset del af det arbejde, der burde være udført, set ud fra Hovedstadsområdets samlede problematikker omkring udstødte m.fl.

Alligevel har vi fundet frem til og haft kontakt med en betydelig del (i 1998: 34 personer) af de mennesker, der betegnes som posefolk og som holder til i Storkøbenhavn. Vi har fået etableret langvarig kontakt med mange (i 1998: 27 personer) af dem og dermed skabt grundlag for at være medvirkende til positive ændringer i deres livssituation.

I det centrale København - svarende til Københavns Kommune, men oftest i de centrale dele af kommunen - opholder der sig til hver en tid omkring 25 - 35 sådanne personer, men set over fx et år omkring det dobbelte antal, idet der hele tiden er til- og afgang. De personer, der holder til i København kan komme fra hele landet samt udlandet, dog med en overvægt fra

Københavns Kommune og de 2 nærmestliggende amter, et område, der svarer til en befolkning på omkring 1,5 mill. Vi vurderer, at posefolket kommer nogenlunde ligeligt fordelt fra hele området.

De fleste posefolk lever i byens travleste og mest trafikerede kvarterer. De fleste er fra 40-50 år og opefter. Disse posemænd (fleste) og posedamer (færre) er som regel helt uden kontakt til såvel det sociale system som behandlingssystemet. De modtager ikke økonomisk bistand fra det offentlige og er typisk ikke i besiddelse af et sygesikringsbevis. Trods det at disse posefolk må betegnes som sindslidende, og ofte har småskavanker som sår og betændelser, har de heller ingen kontakt til det etablerede behandlingssystem, hverken det somatiske eller det psykiatriske.

De fleste formår trods alt at opretholde såvel en nogenlunde god hygiejne som et hæderligt eller endda forbavsende godt helbred trods levekårene. Ind imellem møder man dem dog i en tilstand af forfærdeligt fysisk forfald, snavsede, ildelugtende og med alvorlige somatiske lidelser.

Som beskrevet i rapporten: POSEFOLKET, har vi udviklet metoder til at etablere kontakt, sætte en proces i gang og både yde støtte og behandling - uden i for betydeligt omfang at udøve "overgreb" på den enkeltes ret til at vælge egen tilværelse.

I samme rapport beskrives, hvordan dette arbejde ikke har kunne gennemføres uden ligeledes at bringe os i kontakt med andre personer, der lever på gaden, men som ikke direkte kan opfattes som posefolk.

at hjælpe mennesker
med at få styr på ting der umiddelbart kan synes
små,
men som kan virke uoverskuelige for den enkelte,
eksempelvis bødeforlæg, afdragsordringer eller
lignende.

Eller at komme tilbage til et ambulatorie
for fx stofmisbrugsbehandling.

Det drejer sig først og fremmest om yngre psykisk syge med eller uden misbrug eller misbrugere med svære adfærdsmæssige problemer (i løbet af 1998 har vi haft kontakt med 56 personer i denne kategori). Også her har vi haft langvarig kontakt med omkring 2/3 (i 1998: 39 personer). Disse personer har oftest stadig en skrøbelig eller i hvert fald ikke helt afbrudt forbindelse til det offentlige. Arbejdet i forbindelse med denne gruppe har oftest været at få genetableret kontakten til systemerne. Meget arbejde består i at hjælpe mennesker med at få styr på ting, der umiddelbart kan synes små, men som kan virke uoverskuelige for den enkelte, eksempelvis bødeforlæg, afdragsordringer eller lignende. Og ligeledes at komme tilbage til et ambulatorie for

stofmisbrugsbehandling.

I årets løb er vi enkelte gange stødt på, at disse udstødte borgere er blevet nægtet bistand p.g.r.a. manglende adresse eller lever isoleret med en svær uerkendt sindslidelse og ind i mellem mister bistandshjælpen, fordi de ikke møder op til samtale. Problemer der bliver meget mere nærværende for socialarbejderen ved mødet med personen i hans eget milieu: på gaden end når man sidder i afstand på et kontor.

Den analyserende del af arbejdet med posefolket blev afsluttet i september, hvor vi afholdt en høring om posefolkets situation. Høringen var arrangeret i samarbejde med filminstruktør Fritz Hartz. Ved høringen vistes hans film "Uffes rum" og den afsluttende rapport "Posefolket" blev præsenteret i bogform.

Vi konkluderer i bogen, at *"falde i en af de to grøfter, der for den enes vedkommende lader de allermest udstødte sejle i deres egen sø, enten som udtryk for ligegladhed eller som udtryk for et menneskesyn, der giver enhver fuldstændig frihed til at leve sit liv som vedkommende nu vil eller i den anden grøft, der totalt overvåger og ikke lader nogen glide nogensomhelst steder hen, før systemet tager over og fratager den enkelte hans ret til selv at bestemme, er lige forkerte. Det der kræves, er en blanding af autonomi og social ansvarlighed.*

En væsentlig del af arbejdet med posefolket og det vi kalder "randgruppen", har været samarbejdsforløbene med de offentlige systemer, først og fremmest socialvæsenet og sundhedsvæsenet, men også samarbejdet med politiet har været med til at løse mange tilsyneladende ellers uløselige problemer.

De mest udstødtes problemer
kan faktisk lade sig behandle
når kendskab og vilje til at tænke
uden for rammerne
af det sædvanlige
er til stede.

Det har været muligt for Socialcentret Indre by i 1998 at stille to sagsbehandlere / kontaktpersoner, en fra pensionsafdelingen og en fra bistandsafdelingen til rådighed for hjemløse, der lever på gaden i indre bys område.

Disse to personer er blevet vores forbindelsesled til det sociale system i forhold til de allermest udstødte og vi har kunne se, at denne personlige 'betjening' har haft stor betydning for løsning af problemerne på en god måde af den grund, at posefolket og andre ude-sovere har behov og vilkår, der adskiller sig markant fra andre svage grupper.

De mest udstødtes problemer kan faktisk lade sig behandle når kendskab og vilje til at tænke uden for rammerne af det sædvanlige er til stede.

Mental Health - Social Exclusion

Fra 1993 har Preben Brandt, som medlem af den internationale komite "Mental Health - Social Exclusion" og derigennem været involveret i et tværeuropæiske samarbejde om psykisk syge hjemløse.

Der har i dette regi tidligere været afholdt 4 konferencer; den første i 1991 i Rom, derefter Bruxelles i 1993, Paris i 1995 og endelig Madrid i 1997.

Ved sidste konference i 1997 i Madrid blev det besluttet at "projekt UDENFOR" skulle have ansvaret for at arrangere den 5. europæiske konference om socialt udstødte og hjemløse psykisk syge.

Ideen bag konferencerne er at skabe et tværeuropæisk samarbejde mellem tværfagligt sammensatte praktikere og teoretikere. Et samarbejde, der både har til formål at udveksle tanker, strategier og viden og som kan give anledning til politiske overvejelser, som kan skabe grobund for praktisk samarbejde i form af fx medarbejderudveksling og metodiker.

Der har siden 1995 været etableret en stabil arbejdsgruppe bestående af personer fra Irland, England, Belgien, Frankrig, Italien, Spanien, Portugal og Danmark. Gruppen har udover arbejdet med planlægning af konferenceind-

holdet beskæftiget sig med selve problematikken i udstødelse blandt psykisk syge og bl.a. gennemført en undersøgelse af indsatsen overfor hjemløse psykisk syge i 6 europæiske hovedstæder.

skabe grundlag for udvikling

af arbejdet med meget udstødte psykisk syge på tværs af fag, grænser og regioner i Europa

Samarbejdet og konferencerne har til formål at skabe grundlag for udvikling af arbejdet med meget udstødte psykisk syge på tværs af grænser og regioner i Europa.

Konferencerne skal skabe det nødvendige rum for kommunikation og udbredelse af kendskabet til denne gruppe af borgere og det arbejde, der kan udføres i forhold til dem.

Den direkte og praktiske planlægning af konferencen, herunder ansøgning om midler til afholdelse af konferencen, er foregået i løbet efteråret 1998.

Der har været ansat en først halvtids siden fuldtids- medarbejder til at udføre dette arbejde.

Konferencen afholdes i maj måned 1999 i København.

Metodeudvikling for kvalitet og brugerinddragelse i arbejdet med ikke-indlagte sindslidende

I vinteren 1997 / 1998 blev projekt UDENFOR af Socialministeriet bedt om at lave et udkast til et forskningsprojekt, der skulle analysere og udvikle metoder for at sikre kvalitet i arbejdet med ikke-indlagte psykisk syge. Efter udarbejdelsen er Projekt UDENFOR blevet ansvarlige for tilrettelæggelsen og den overordnede styring af projektet.

Derudover har "projekt UDENFOR" haft ansvaret for den del af den egentlige forskningsindsats, der drejer sig om kvalitetsudvikling. Forskningen udføres i samarbejde med medarbejdere i fire amter og udføres som et kvalitativt forskningsprojekt. Der planlægges gennemført 16 personinterview, hvorefter der på baggrund af livshistorierne foretages analyse til afdækning af kvalitetbegreber i det sociale arbejde med ikke indlagte sindslidende.

Der vil i forskningsarbejdet ikke blive søgt efter operationelle og målelige resultater af indsatsen. Det er ikke projektets hensigt at afdække om man her eller der "gør det rigtige", og der er overhovedet ikke nogen evalueringsidé i projektet og ingen forestilling om at måle forskellige tilbud og de forskellige regioner, der vil komme til at indgå i undersøgelsen, mod hinanden.

at give anledning til overvejelser,
nyudvikling og ændringer i metoder
og samtidig en fastholden af gode metoder
i de vidt forskellige sammenhænge
og i de vidt forskellige organisationskulturer
og -systemer,
som opererer indenfor feltet.

Det skal dermed forventes at beskrivelsen af de holdninger og de arbejdsmetoder, de kræfter og den videnskabelige baggrund, de barrierer og de fejltrin og endelig den tilfredshed og den utilfredshed, som de, der bruger området giver udtryk for, kan bruges til at give anledning til overvejelser, nyudvikling og ændringer i metoder og samtidig en fastholden af gode metoder i de vidt forskellige sammenhænge og i de vidt forskellige organisationskulturer og -systemer, som opererer indenfor feltet.

"Livsforløbene" beskrives både ud fra den enkeltes egne udsagn og gennem en indsamling af udsagn om overvejelser, initiativer og resultater af den offentlige sociale indsats, fx. af den sociale del af forløbene under eventuelle indlæggelser, af den rolle de frivillige organisationer har spillet og endelig, i det omfang det er muligt, om det private

netværks funktioner.

Brugeren - og det gælder både brugeren forstået som den sindslidende, brugeren forstået som den professionelle og brugeren forstået som andre hørte side-aktører (fx pårørende og andre) - bliver på den måde inddraget.

Deltagerpersonerne udvælges ikke tilfældigt.

Dels vælges de ud fra, at deltagerne gerne - omend ikke nødvendigt - har været udsat for et særligt socialt eller socialpsykiatrisk forhold, fx tvangsindlæggelse, sat ud af bolig, indskrevet i dagtilbud, indflyttet i bofællesskab, fået tilkendt førtidspension eller andet. Dels gerne ud fra at interviewerne kender deltageren i forvejen. Derved mistes ganske vist den tilsyneladende repræsentativitet i forhold til hele livshistorien, men det er heller ikke den, der søges. Derimod kan opnås en intimitet, der sikrer dybde og nuance i delementerne i historierne. Denne nærhed vil give en autensitet, som i den efterfølgende analyse vil kunne give de enkelte elementer i historierne en anden - mere personlig - dimension.

Udsagnene, som altså hverken kan eller skal opfattes som generelt objektive, men heller ikke som reelt subjektive, vil således kunne blive gjort til genstand for en efterfølgende analyse og vurdering med henblik på en tematisering og dermed generalisering af forholdenes kvaliteter.

Det betyder, at første del af analysefasen kan opfattes som beskrivelse af en naiv socialpsykiatrisk realisme, hvor habitus og praksis for såvel en række personer, hvoraf nogle har rollen som brugere og andre rollen som private kontakter, som professionelle og repræsenterende institutionelle organisationer, bliver præsenteret.

I den anden del af analysefasen gøres udsagnene til genstand for en tematiserende og dermed objektiviserende og en samfundsrelaterende analyse. Sideløbende foretages en analyse af brugerinddragelsen i en afgrænset region.

Arbejdet, er planlagt til at skulle afsluttes i efteråret 1999.

Sygepleje på hjul

Overalt i de industrialiserede landes storbyer oplever man i stigende grad det problem, at der blandt hjemløse er mere eller mindre alvorlige ubehandlede fysiske helbredsmæssige lidelser og at der desværre ofte er en ekstra barriere for de hjemløse i adgangen til sundhedsvæsenet.

blandt hjemløse
overalt i Europa
er mere eller mindre alvorlige
ubehandlede fysiske helbredsmæssige lidelser
almindelige
og det uanset hvilken form for adgang,
der i øvrigt er til sundhedsvæsenet

På den baggrund begyndte vi i foråret arbejdet på at planlægge de praktiske og metodemæssige forhold for et sådan projekt og samtidig at skaffe midler til at etablere projektet "Sygepleje på hjul". Det skal ligesom posefolksprojektet være et praktisk gadeplansarbejde, som først og fremmest skal påtage sig en indsats overfor fysiske helbredsmæssige problemer hos hjemløse.

Vi vil med dette projekt netop kunne nå ud til dem, der ikke blot lever på gaden, men som for langt størstedelens vedkommende på alle

måder har svært ved at få del i de offentlige ydelser. Selvom det kunne se ud som, at det er deres misbrug, deres psykiske lidelse, deres aggressive adfærd, deres mangel på vilje til at overholde aftaler, der gør det svært for dem, ved vi, at disse problemer kun er de overfladiske og synlige, hvorimod det langt oftest er de tidlige svigt, der sætter deres spor og forhindrer, at de "opfører sig ordentligt".

Derfor vil projektet fungere ud fra en grundlæggende forestilling om, at krav om hjælp ikke skal forventes at komme fra brugerne, men derimod at hjælpen tilbydes af projektet. Vi skal ud til dem og møde dem med vilje til at opfylde deres behov og samtidig levere det, der set fra en professionel synsvinkel er behov for. Indsatsen skal ikke kun være rettet mod det rent legemlig helbredsmæssige, men indeholde en blanding af sociale, sundheds- og omsorgsmæssige foranstaltninger. En kop varm suppe, mens såret skiftes og der snakkes, vil være et almindeligt billede fra hverdagen i bilen.

Selvfølgelig vil nogle spørge om det nu også er muligt at nå disse mennesker og om der i det hele taget kommer noget ud af det. Her nærer vi ingen tvivl!

Vores erfaring fra gadeplansarbejde gennem

flere år siger os, at det både er muligt, og at det nytter noget.

Men alligevel: Som en vigtig del af projektet er indbygget en professionel evaluering, som Universitetshospitalernes forskningscenter for omsorgs- og sygeplejeforskning er ansvarlig for. Det betyder, at vi om tre år vil vide meget mere om både effekten af dette projekt samt om andre måder at drive socialmedicinsk arbejde på overfor særlig udsatte grupper.

For det er tanken, at ikke blot arbejdsformen, men selve grundideen i projektet skal bygge på andre principper end i almindeligt sundhedsarbejde. Vi vil koncentrere os om det naturlige princip, at det er almindelig god medmenneskelighed at rense et sår, forbinde en flænge, smøre creme på et eksem og lignende. Vi vil derimod ikke gå efter om resultaterne - forstået som en måling af antal ekspederede sager eller antal "helbredelser"- står mål med omkostningerne. Lindring og omsorg har prioritet før helbredelse - selvfølgelig, uden at vi dermed vil frasige os glæden ved også at kunne helbrede.

Vi tror på vores måde at arbejde på og vil

gerne vise det for andre. Så snart det hele ikke længere er fyldt med uforudsete hurdler og der er overskud til det, vil vi invitere studerende fx sygepleje-, medicin-, socialpædagog- eller socialrådgiverstuderende til i perioder at være med som praktikanter.

Men ingen tvivl: projektets vigtigste formål er at vise de mennesker, som hele livet igennem er blevet afvist og selv har været afvisende, at de og deres problemer også tages alvorligt.

Projektet modtog sidst i 1998 en bevilling fra Egmontfonden på i alt 5.000.000 kr. Det gør det muligt at gennemføre projektet i årene 1999 til 2004 udelukkende for disse midler. Udover det egentlige gadeplansarbejde er der i bevillingen afsat midler til en videnskabelig evaluering.

Bilen - en gammel, men god sengeambulance - fik vi i slutningen af året foræret af Rigshospitalet / Hovedstadens Sygehusfællesskab. Hvilket vi siger mange tak for.

Kontakter udadtil.

Samarbejdspartnerne:

Vi har i 1998 fortsat samarbejdet med de offentlige og private institutioner og organisationer, som vi allerede samarbejdede med i 1997. Det drejer sig om Københavns politi; de psykiatriske afdelinger, først og fremmest Kommunehospitalet; socialforvaltninger; Kirkens Korshærs institutioner; hjemløseinstitutioner; Reden og endelig, men ikke mindst med en række af de særlige, anderledes og ofte frivillige tilbud, som findes overalt i København. Der er etableret et mere struktureret samarbejde med Københavns Kommunes opsøgende sociale arbejde på Hovedbanegården (BASEN) Endelig har vores gode samarbejde, som blev etableret i 1997, med Københavns politi fortsat i 1998.

Udover de egentlige samarbejdspartner har vi jævnlige kontakter med danske og udenlandske sociale projekter, med organisationer og centre, der arbejder med teori, evaluering og metodeudvikling..

Vi har i 1998 haft besøg af:

Brobyggerne i Ålborg; Midtpunktet i Århus; Videnscenter for Socialpsykiatri; Socialt Udviklingscenter Storkøbenhavn; Folketingets § 71-udvalget; den kroatiske arbejds- og

socialminister Joso Skara; En gruppe sydafrikanske psykiatere, der arbejder med hjemløse formidlet gennem Socialministeriet; samt en gruppe tyske psykiatere formidlet af tidligere socialdirektør Paul Kristensen. Som led i vores interesse for at formidle vor viden til fagfolk i specialuddannelse og studerende, har vi i årets løb haft talrige grupper på besøg til orientering fx i forbindelse med, at de har skrevet opgaver om hjemløshed og gadeplansarbejde

Derudover har vi haft mere formaliserede aftaler om undervisning eller samarbejde om eventuelle udviklingsprojekter fx med "Mental Health Europe"; "Mental Health-Social Exclusion arbejdsgruppen"; Specialafdeling for posefolket på S:t Görans psykiatrisk Sygehus, Stockholm; Socialpsykiatrien i Helsingborg, Distrikpsykiatrien i Malmø og FEANTSA (som er en paraply-organisation for private organisationer i Europa, der arbejder med hjemløse).

Konferencedeltagelse:

- **Edinburgh**, juli 1998. Mental Health in Europe (Preben Brandt).
- **Odense**, november 1998, Socialministeriets

4. nationale konference om udstødte (Torben Pilely og Preben Brandt). Indlæg: *Det opsøgende arbejde* (TP) og *Har vi nok i os selv? Eller skal vi se internationalt på begrebet udstødthed* (PB)

- **Paris**, december 1998, 2. International Conference "Social Exclusion" (Preben Brandt). Indlæg *Are some mentally ill persons excluded in Copenhagen?*

- **Stockholm**, december 1998, lokal konference om psykisk syge hjemløse (Preben Brandt). Indlæg *Posefolket*.

Torben Pilely har haft en tæt kontakt med lederen af socialpsykiatrien i Helsingborg gennem hele året og har dels været på besøg flere gange dels haft besøg i København. Torben Pilely har afholdt flere undervisnings-sessioner i Helsingborg.

Preben Brandt har deltaget og haft indlæg på konferencer om socialpsykiatri, udstødthed, marginalisering og lignende emner rundt omkring i Danmark

samarbejde med medierne - både de trykte og radio/TV - for på den måde både at kunne gøre opmærksom på forskellige sociale problematikker vi støder på og for at deltage i debatten om social- og sundhedspolitiske spørgsmål.

Desuden har vi i 1998 etableret en hjemmeside på internettet. Hjemmesiden indeholder en række faktuelle oplysninger om vores projekter, om det arbejde vi udfører og endelig nogle afsnit med betragtninger om hjemløshedens væsen og fremtræden, nu og tidligere. Klummen - 'Månedens set nedefra' - hvor TP fortæller nogle skæve historier fra livet på gaden, om de mange ressourcer det kræver at være hjemløs, og den kreativitet og humor man også møder. Responsen på klummen har været meget positiv, og den bliver nu trykt i hjemløsebladet 'HUS FORBI'.

Publikationer:

Torben Pilely & Preben Brandt: *Posefolket*, eget forlag. 1998

Formidling:

Vi har fundet det vigtigt at have et godt

Det økonomiske grundlag for “projekt UDENFOR”.

“Projekt UDENFOR” har i 1998 modtaget bevilling på følgende beløb fra private og offentlige fonde, uden dog at alle pengene er kommet til udbetaling i 1998, da nogle bevillinger dækker året 1999 eller efterfølgende år.

Derudover har projektet haft indtjening på ca. 200.000 kr ved konsulentfunktioner, foredrag og undervisning.

- **Socialministeriet, PUF og 15M**

til posefolkprojektet 490.000 kr

- **Sygekassernes Helsefond**

til MH-SE konferencen 200.000 kr

- **Solhvervsfonden**

til fondsetablering 10.000 kr

- **Robinsohnfonden**

til forberedelse af Sygepleje på hjul 25.000 kr

- **Københavns Kommunes Udviklingspulje**

til planlægning Sygepleje på hjul 50.000 kr

- **Københavns Kommunes Frivillighedspulje**

til etablering, til brug i 1999 75.000

kr

- **Egmontfonden**

til Sygepleje på hjul, til brug i årene 1999

- 2004 5.000.000 kr

- **Socialministeriet**

til gennemførelse af “kvalitetsudviklingsprojekt” 600.000kr